vim: minimum operacyjne dla administratora

Poziom: podstawy **Dotyczy: wszystkie dystrybucje (Vim/vi-compatible)**

Czas: ~5 min

`vim` *nie działa jak Notatnik: to, co wpiszemy z klawiatury, zależy od trybu, w jakim edytor akurat się znajduje. Ta strona to minimum na start, pełne omówienie czeka w osobnej książce Vim.*

Skróty użyte na tej stronie (1)

Skrót	Co znaczy
RHEL	Red Hat Enterprise Linux: komercyjna dystrybucja Linuksa

Fiszka

TYLKO ODCZYT

Otwarcie pliku i pierwsze bezpieczne wyjście: vim, i, Esc, :wq, :q!

```
vim /etc/fstab
```

`vim SciezkaDoPliku` otwiera plik w trybie normalnym, w którym klawisze sterują edytorem zamiast pisać tekst. `i` przełącza w tryb wstawiania (dolny pasek pokazuje `-- INSERT --`), `Esc` zawsze wraca do trybu normalnego. `:wq` zapisuje i wychodzi, `:q!` wychodzi z porzuceniem zmian.

Przykład:

```
-- INSERT --
```

> Stara notatka o wyjściu komendą `qa!` (bez dwukropka) jest błędna, taki zapis nic nie zamyka. Poprawna komenda to `:q!`.

vim = Vi IMproved: ulepszony edytor vi

Z życia wzięte

Z ŻYCIA WZIĘTE

Czwartek, 10:00: Tomek edytuje `/etc/fstab` na bkp01 przez `vim`, wciska kilka klawiszy w trybie normalnym myśląc, że pisze tekst, i plik zaczyna wyglądać zupełnie inaczej niż przed chwilą. Zamiast szukać, co się zepsuło, wciska `Esc`, potem `:q!`, i otwiera plik od nowa bez zapisanych zmian. Druga próba, tym razem z `i` przed pisaniem, kończy się poprawną edycją i `:wq`.

Po co to istnieje

Pojęcie: edytor modalny. `vim` (Vi IMproved, następca klasycznego `vi`) należy do rodziny edytorów modalnych, w których te same klawisze robią różne rzeczy zależnie od trybu edytora. Coś z rodziny `vi` jest zainstalowane praktycznie na każdym systemie uniksowym, od pełnej instalacji RHEL po najbardziej okrojony obraz kontenerowy, więc minimalna znajomość obsługi to gwarancja, że zawsze da się coś edytować, nawet bez możliwości doinstalowania czegokolwiek.

Gdzie szukać więcej

Ta strona kończy się na bezpiecznym wejściu i wyjściu. Tryby, poruszanie się po pliku, edycja przez gramatykę operator plus ruch, szukanie i zamiana, praca na wielu plikach, makra, rejestry i własny plik `.vimrc` mają osobną, dużo szerszą książkę: Vim: edytor, z którego nie da się wyjść.

Częste błędy

Objaw	Przyczyna	Co robimy
Nie wiemy, w jakim jesteśmy trybie, klawisze robią coś dziwnego	zgubiliśmy się między trybem normalnym a wstawiania	`Esc`, sprawdzenie dolnego paska (`-- INSERT --` oznacza tryb wstawiania)
`:q` odmawia wyjścia komunikatem o niezapisanych zmianach	są niezapisane zmiany, Vim celowo nie pozwala ich stracić przez przypadek	`:wq`, jeśli zmiany mają zostać, `:q!`, jeśli mają zostać porzucone

□□ Ćwiczenia

1. Otworzyliśmy plik, wprowadziliśmy zmiany i chcemy je porzucić, wracając do wersji sprzed edycji. Jakiej komendy używamy?

Odpowiedź

`:q!`. Wymusza wyjście z porzuceniem wszystkich niezapisanych zmian, bez pytania. Pełne omówienie różnicy między `:q!` a `:qa!` jest w książce Vim, na stronie Pierwsze kroki: otwarcie, zapis, wyjście.

Powiązane: Vim: edytor, z którego nie da się wyjść · Pliki konfiguracyjne i formaty: YAML, INI, systemd unit · Uprawnienia do plików i sudo

Źródła: `man 1 vim` · książka Vim w tej bazie wiedzy

Revision #15
Created 2026-09-18 06:57:20 UTC by Tomasz Konieczny
Updated 2026-10-03 19:10:01 UTC by Tomasz Konieczny